

Nr 186.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag till statens institut för folkhälsan för budgetåret 1947/48; given Stockholms slott den 7 mars 1947.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande statsrådet hemställt.

GUSTAF.

Eije Mossberg.

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 7 mars 1947.

N ä r v a r a n d e:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, MYRDAL, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anför statsrådet Mossberg.

I årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t på min hemställan under femte huvudtiteln, punkterna 174 och 175, föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1947/48 beräkna

dels till Statens institut för folkhälsan: Avlöningar ett förslagsanslag av 1 100 000 kronor,

dels ock till Statens institut för folkhälsan: Omkostnader ett förslagsanslag av 375 000 kronor.

Anledningen till att nämnda anslag i statsverkspropositionen upptagits med allenast preliminärt beräknade belopp var, att av 1938 års arbetarskyddskommitté den 13 december 1946 avgivet betänkande med förslag till organi-

sation av tillsynen å arbetarskyddslagstiftningen m. m. vid avlåtandet av statsverkspropositionen ännu var föremål för remissbehandling. Detta förslag innebar ur organisatorisk synpunkt, att olika på arbetarskyddets område verksamma organ skulle sammanföras under gemensam ledning av ett särskilt ämbetsverk, benämnt arbetsrådet. Kommittén föreslog, att till det nya verket skulle överflyttas bland annat yrkeshygieniska avdelningen vid statens institut för folkhälsan. Förslagets genomförande skulle därför komma att återverka på medelsbehovet för institutet.

Remissbehandlingen av betänkandet är numera avslutad. Ärendet föreligger alltså nu i detta hänseende i sådant skick, att det kan slutligt prövas.

Emellertid bör organisationsfrågan lösas i samband med utformandet av tillämnad ny lagstiftning om skydd mot ohälsa och olycksfall i arbete. Förslag härutinnan har ävenledes framlagts av arbetarskyddskommittén. Proposition i lagstiftningsärendet, vilket är av betydande omfattning, kan icke föreläggas riksdagen under innevarande budgetår. Vid sådant förhållande kan ej heller på kommitténs organisationsbetänkande grundad proposition framläggas under budgetåret.

Styrelsen för statens institut för folkhälsan har i skrivelse den 8 oktober 1946 gjort framställning om anslag för institutet för nästa budgetår. Framställningen grundar sig på beslut av styrelsen den 21 augusti och den 8 oktober 1946. Sistnämnda beslut har föregåtts av förhandlingar mellan styrelsen och statsverkens ingenjörförbund. I en kompletterande skrivelse den 25 februari 1947 har styrelsen — delvis i anledning av överläggningar med Sveriges yngre läkares förening — hemställt om beaktande av vissa nya förslag rörande de högskoleutbildade extra assistenternas löneställning och angående anslagsberäkningen. Över framställningen den 8 oktober 1946 ha yttranden avgivits av statskontoret, allmänna lönenämnden och medicinalstyrelsen.

Jag anhåller att nu till fortsatt behandling få upptaga berörda anslagsfrågor.

Då definitivt förslag till nya bestämmelser i anledning av den av statsmakterna i princip beslutade allmänna löneregleringen ännu icke föreligger, torde, såsom skett i statsverkspropositionen, nuvarande lönegrads- och löneklassbeteckningar få användas även i förevarande proposition. Likaså torde vid beräkningen av anslagsposterna i statsverkspropositionen angivna provisoriska grunder få tillämpas.

Föreliggande förslag jämte yttranden.

1. Avlöningsanslaget.

Budgetår	Anslag	Nettoutgifter
1944/45	290 000	494 847
1945/46	404 000	647 699
1946/47	640 000	—
1947/48 (förslag)	1 230 000	—

Kungl. Maj:t har den 28 juni 1946 fastställt följande av riksdagen godkända personalförteckning för statens institut för folkhälsan:

Personalförteckning.

Befattning.	Lönegrad
<i>Tjänstemän å ordinarie stat.</i>	
2 professorer	A 30
1 laborator och överlärare	A 28
2 laboratorer	A 26
1 förste aktuarie	A 26
1 förste avdelningsingenjör	A 24
1 föreståndare för statens distriktssköterskeskola	A 17
1 förste laboratoriebiträde	A 11
1 kanslibiträde	A 7
1 vaktmästare	A 7

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än 20:e.

2 laboratorer	Eo 26
3 förste avdelningsingenjörer	Eo 24
1 förste kemist	Eo 21.

Kungl. Maj:t har vidare samma dag fastställt följande av riksdagen godkända avlöningsstat för institutet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 79 600
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	» 5 500
3. Avlöningar till speciallärare, experter och tillfälliga biträden, <i>förslagsvis</i>	» 102 600
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 384 000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 68 300

Summa förslagsanslag kronor 640 000.

I samband härmed har Kungl. Maj:t förklarat, att av anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, må för nedan angivna ändamål disponeras följande belopp:

Arvode till institutets föreståndare, <i>högst</i>	kronor 2 000
» » en avdelningsföreståndare, <i>högst</i>	» 2 000
» » en sekreterare hos styrelsen, <i>högst</i>	» 1 300
Ersättningar till vikarier för institutets föreståndare, <i>förslagsvis</i>	» 200

Summa kronor 5 500.

Kungl. Maj:t har tillika föreskrivit, att av anslagsposten till avlöningar till speciallärare, experter och tillfälliga biträden må för nedan angivna ändamål disponeras följande belopp:

Arvoden till speciallärare, <i>högst</i>	kronor	34 800
Ersättning för hospitering av distriktssköterskeskolans elever, <i>förslagsvis</i>	»	10 800
Ersättning till experter och tillfälliga biträden, <i>förslagsvis</i>	»	57 000.

Innan jag ingår på en redogörelse för de förslag rörande personalen, som styrelsen framlagt, vill jag beträffande omfattningen av institutets verksamhet erinra, att arbetsuppgifterna under de hittills gångna arbetsåren företett en fortgående ökning. Denna ökning avspeglas i såväl anslagsbelastning som inkomstsiffror.

Angående den nu nämnda utvecklingen framhålles av *institutets styrelse* i skrivelsen den 8 oktober 1946, att verksamhetens utvidgning delvis orsakats av omständigheter, som sammanhängt med krisförhållandena. Även de normala arbetsuppgifterna hade emellertid befunnit sig i oavbruten stegring. Detta framginge särskilt av ökningen av inkomsterna. Den krisbetonade verksamheten hänförde sig nämligen väsentligen till uppdrag för statliga myndigheter, vilka icke erlade avgift för av dem meddelade undersökningsuppdrag. Jämsides därmed hade den för de praktiska uppgifternas lösande nödvändiga vetenskapliga forskningen krävt en ständigt ökad arbetsinsats.

Enligt i skrivelsen meddelade uppgifter har belastningen å avlönings- och och omkostnadsanslagen under budgetåren 1941/42—1945/46 utgjort respektive 487 000, 608 000, 622 000, 808 000 och 1 026 000 kronor. Inkomsterna hade uppgått till respektive 86 000, 133 000, 160 000, 199 000 och 224 000 kronor.

I anledning av vissa av 1946 års riksdag gjorda uttalanden har styrelsen vidare framhållit, att institutet självt endast i mycket begränsad omfattning torde ha möjlighet att reglera arbetstillströmningen, då nämligen denna väsentligen vore beroende av den utsträckning, i vilken undersökningsuppdrag lämnades institutet. Restriktioner i fråga om allmänhetens och myndigheternas rätt att anlita institutet borde heller icke, enligt styrelsens mening, införas. Institutet hade icke ombesörjt uppgifter utanför de gränser för verksamheten, vilka fastställts vid institutets tillkomst. I den nu föreliggande framställningen innefattades icke heller äskanden för nya ändamål. Slutligen ville styrelsen betona att dubbelarbete vid institutet och jämförliga anstalter styrelsen veterligt icke förekomme i annan mån än att i enlighet med av statsmakterna beslutad omorganisation av statens veterinärmedicinska anstalt denna bedreve vitaminundersökningar i viss omfattning och därmed arbetade på ett område, som även institutet — tidigare — fått sig underlagt.

Vad beträffar arbetsförhållandena under nästa budgetår måste man enligt styrelsens uppfattning räkna med ökad arbetsbelastning å samtliga avdelningar. Krisuppgifterna vore dock nu helt avvecklade, varför medel icke behövde anvisas för detta ändamål.

I sina förslag för nästa budgetår upptager styrelsen tre för institutets avdelningar *g e m e n s a m m a s p ö r s m å l*, nämligen frågorna om de extra assistenternas, de extra ordinarie assistenternas och biträdespersonalens löneställning.

Beträffande de extra assistenterna erinras i skrivelsen den 8 oktober 1946, att dessa befattningshavare — vilka tidigare varit arvodesavlönade — sedan den 1 juli 1946 vore inordnade under civila icke-ordinariereglementet samt fördelade på lönegraderna Ex 22 (3 läkarassistenter), Ex 21 (2 högskoleutbildade assistenter, som icke vore läkare) och Ex 16 (5 andra assistenter). Då enligt styrelsens uppfattning de högskoleutbildade assistenterna icke borde fördelas på olika lönegrader, hemställde styrelsen, att assistenterna i lönegrad Ex 21 måtte uppflyttas till lönegrad Ex 22. Beträffande assistenterna i lönegrad Ex 16 ansåge styrelsen, att dessa för rekryteringens trygghet borde placeras i lönegrad Ex 18.

I skrivelsen den 25 februari 1947 föreslår styrelsen, att läkarassistenterna uppflyttas till lönegrad Eo 24 samt att jämväl övriga assistenter erhalla en skäligen förbättring av löneförmånerna.

Vid institutet finnas för närvarande två befattningshavare (assistenter) i lönegrad Eo 19. För nästa budgetår föreslår styrelsen inrättande av ytterligare en befattning i samma lönegrad. Då enligt 1945 års lönekommittés betänkande den nuvarande 19 lönegraden skulle utgå ur löneplanen för extra ordinarie tjänstemän, hemställer styrelsen, att institutets tjänster i lönegrad Eo 19 vid omreglering betraktas såsom jämställda med befattningar i den nuvarande lönegrad Eo 20.

Vidkommande biträdespersonalen anför styrelsen.

I fråga om biträdespersonalen har under de två senaste budgetåren en reglering av anställningsförhållandena ägt rum, syftande till att den icke ordinarie personalen — vilken tidigare i stor utsträckning avlönats medelst arvode — skulle, i den mån arbetsuppgifterna voro av permanent karaktär och under förutsättning av viss tids tjänstgöring vid institutet eller i likartad befattning vid annan statlig institution, överföras till löneplanerna i civila icke-ordinarie reglementet. Högsta löneställning i den normala befordringsgången skulle vara lönegraden Eo 4. Därutöver har emellertid ett begränsat antal befattningar i högre extra ordinarie lönegrad inrättats. De åtgärder, som enligt styrelsens uppfattning nu böra vidtagas, avse vidgad ordinariesättning och ökning av antalet extra ordinarie tjänster i lönegrad över den 4:e.

Bortsett från ett å karolinska institutets stat avlönat tekniskt biträde omfattar den för permanenta arbetsuppgifter avsedda biträdespersonalen sammanlagt 136 befattningshavare, av vilka 2 ordinarie samt 7 extra ordinarie i 7: e och 6: c lönegraderna. Ordinarie och högre extra ordinarie tjänster ha, såsom härav framgår, inrättats i en påfallande liten utsträckning. Att för personalen förmånligare villkor hittills ansetts icke böra genomföras, sammanhänger med att institutet varit i verksamhet under relativt kort tid. Dessutom har styrelsen funnit särskild försiktighet i fråga om tillskapandet av högre och fastare tjänster böra iakttagas med hänsyn till att krisuppgifternas omfattning framstått såsom mycket svårbedömlig. Sedan förhållandena numera stabiliserat sig, torde emellertid en reglering av anställnings- och lönevillkoren inom dessa personalgrupper snarast böra komma till stånd.

Vid övervägandet av frågan om den omfattning, i vilken en förbättrad löneställning bör genomföras, har styrelsen låtit sig ledas av den synpunkten, att högre tjänster böra tillkomma endast i de fall, då med befattningarna äro förenade särskilt kvalificerade arbetsuppgifter. Hit hör ledarskap för ett större antal underställda biträden samt uppgifter, vilka fordra särskilda tekniska eller andra speciella kvalifikationer.

Inom den sålunda angivna ramen föreslår styrelsen för nästa budgetår inrättande av följande tjänster: å allmänhygieniska avdelningen (ej distriktssköterskeskolan) 1 laboratoriebiträde och 1 kanslibiträde i 7 lönegraden, å yrkeshygieniska avdelningen 2 laboratoriebiträden i 7 lönegraden, å födoämneshygieniska avdelningens vitaminlaboratorium 2 laboratoriebiträden i 7 lönegraden — varvid en befattning i Eo 6 skulle utgå — å vardera av samma avdelnings kemiska laboratorium, biologiska laboratorium, vattenlaboratorium och djurhus 1 laboratoriebiträde i 7 lönegraden samt gemensamt för födoämneshygieniska avdelningen 1 första laboratoriebiträde i 11 och 1 laboratoriebiträde i 7 lönegraden ävensom 1 kontorist i 9 lönegraden i stället för den nuvarande ordinarie kanslibitrådesbefattningen. Av dessa tjänster skulle följande uppföras på ordinarie stat, nämligen laboratoriebiträdet å allmänhygieniska avdelningen, 1 laboratoriebiträde å yrkeshygieniska avdelningen, 2 laboratoriebiträden å födoämneshygieniska avdelningen samt kontoristen å sistnämnda avdelning.

Genom det framlagda förslaget om inrättande av högre bitrådestjänster avses icke en utvidgning av bitrådespersonalens numerär. Ökning av denna personal under nästa budgetår utöver det nuvarande antalet anser sig styrelsen icke böra föreslå. Styrelsen framhåller emellertid, att sistnämnda antal överstiger det, varmed styrelsen räknade i anslagsframställningen beträffande budgetåret 1946/47.

I skrivelsen den 8 oktober 1946 upptages härefter till granskning medelsbehovet vid en var av institutets avdelningar.

Kursverksamheten vid allmänhygieniska avdelningen föreslås omfatta en ämbetsläkarkurs, fyra ordinarie och en kompletteringskurs för distriktssköterskor, en ordinarie och kompletteringskurs för hälsovårdstillsyningsmän samt en kurs för första distriktssköterskor. Undervisning av första distriktssköterskor har tidigare icke förekommit vid institutet. Första distriktssköterskor — med uppgift att biträda distriktsvårdsstyrelsen och förste provinsialläkaren inom varje landstingsområde med tillsynen över distriktsvården m. m. — finnas emellertid numera inom 19 landstingsområden. Undervisningen för dessa befattningshavare skulle avse bland annat författningskunskap, arbetsledning och nyare rön inom hälsovården. Den föreslagna kursen beräknas kräva cirka 150 timmars undervisning.

Kostnaderna för kursverksamheten uppskattar styrelsen till följande belopp: för arvoden åt speciallärare vid ämbetsläkarkursen 4 000 kronor, för lärararvoden vid de ordinarie kurserna för distriktssköterskor sammanlagt 17 000 kronor, för lärararvoden vid kompletteringskursen för distriktssköterskor 2 800 kronor, för lärararvoden vid kurserna för hälsovårdstillsynings-

män sammanlagt 5 000 kronor samt för lärararvoden vid kursen för första distriktssköterskor 3 000 kronor. Bortsett från sistnämnda post överensstäm- ma de föreslagna beloppen med medelsanvisningen för innevarande budgetår.

Styrelsen framhåller i detta sammanhang, att de för hälsovårdstillsynings- män avsedda kurserna, vilka enligt de i anslagsframställningen för budget- året 1946/47 framlagda förslagen till undervisningsplaner skulle draga en kostnad av 7 000 kronor, med den gjorda begränsningen av medelsanvisning- en måst beskäras i sådan utsträckning, att hälsovårdsfunktionärernas ut- bildning i vissa avseenden syntes icke kunna helt tillfredsställande ordnas. Styrelsen hade för avsikt att, sedan någon tids erfarenhet inhämtats, upptaga frågan om undervisningens planläggning till förnyat övervägande.

Undervisningsverksamheten föranleder vidare utgifter för hospiterings- sättningar. Styrelsen anför härom.

Sådana ersättningar ha hittills utgått endast för distriktssköterskeskolans elever. Styrelsen förordar, att för detta ändamål för nästa budgetår beräknas oförändrat belopp, 10 800 kronor. Från allmänhygieniska avdelningens sida har därjämte framförts önskemål, att hospiteringsersättningar skulle tillde- las de tjänstemän vid hälsovårdsnämnderna, som handhava motsvarande ut- bildning av hälsovårdstillsyningsmän. Härvid har anförts, att svårigheter el- jest skulle möta vid ordnandet av den praktiska undervisningen. Med hänsyn till den ståndpunkt Kungl. Maj:t tidigare intagit, då styrelsen framfört för- slag om ökad medelsanvisning för hospiteringsersättningar, anser sig styrel- sen dock för närvarande icke böra upptaga denna avdelningens hemställan.

Med avseende å avdelningens verksamhet i övrigt uttalar styrelsen.

Arbetsbördan å avdelningen har under det senast förflutna budgetåret nått sådan storlek, att den icke längre kan bemästras av den nuvarande persona- len. Den inträdda stegringen, vilken orsakats av att avdelningen i ökad om- fattning tagits i anspråk för utförande av undersökningar för myndigheter och enskilda, kan icke antagas vara övergående. Fasthellre torde få räknas med fortsatt utveckling i samma riktning.

Arbetsuppgifternas ökning belyses av antalet diarietförda ärenden, som un- der budgetåren 1943/44—1945/46 utgjort resp. 85, 110 och 205. Ärendena äro oftast av tidsödande natur och föranleda i flertalet fall inspektionsresor med omfattande fältundersökningar. En tendens mot ökad svårighetsgrad och omfattning beträffande de särskilda ärendena har under de senaste åren kun- nat förmärkas.

Jämsides med de praktiska undersökningarna bedriver avdelningen veten- skaplig forskning. Denna har huvudsakligen ett direkt praktiskt syfte. Nu på- gående forskningar röra sig väsentligen på tre praktiska områden och avse i denna del: undersökningar beträffande effektiviteten av reningsbrunnar för avloppsvatten, utforskning av smittsamma sjukdomars spridningssätt, sär- skilt ifråga om damm- och luftburen smitta, ävensom av möjligheterna till förebyggande åtgärder mot smitta samt undersökningar för åstadkommande av lämplig metod att bedöma dricksvattens beskaffenhet.

Styrelsen anser ökningen av arbetsuppgifterna motivera, att den högre ut- bildade personalen förstärkes.

Nämnda personal utgöres av 1 avdelningsföreståndare (professor vid karo- linska institutet), 1 laborator och överlärare (A 28), 1 arvodesanställd labo-

rator, 1 hälsovårdsassistent (Eo 19) och 1 läkarassistent (Ex 22). Rörande uppgifterna för personalen framhålles, att dessa kunde hänföras till tre huvudgrupper, nämligen socialhygieniska, bakteriologiska samt fysiologiska. Den nuvarande laboratorn och överläzaren handhade vid sidan av på avdelningen ankommande undervisning sådana socialhygieniska arbetsuppgifter, vilka särskilt krävde erfarenhet från tjänsteläkares verksamhetsområde. Den arvodesavlönade laboratorn hade förutom andra uppgifter att handlägga de bakteriologiska ärendena, vilkas antal under den senaste tiden i samband med bl. a. regionplanering av vatten och avlopp avsevärt ökat i antal och omfattning. För den tredje gruppen av ärenden nämligen de fysiologiska, vilka avsåge åtskilliga särskilt inom bostadshygiene fallande uppgifter såsom bestämning av fuktighet, belysning, värmeisolering m. m., funnes vid avdelningen icke anställd någon på området specialutbildad befattningshavare.

Styrelsen föreslår, dels att den arvodesavlönade laboratorn överföres på extra ordinarie stat med placering i 26 lönegraden, dels ock att för fysiologiska arbetsuppgifter inrättas en laboratorbefattning med samma löneställning.

Verksamheten vid yrkeshygieniska avdelningen har under de senare åren kraftigt ökat. Sålunda utgjorde antalet diarieförda uppdrag under kalenderåren 1941 t. o. m. 1945 respektive 98, 120, 223, 304 och 406 samt under budgetåret 1945/46 458. Forskning har bedrivits enligt av styrelsen godkänd arbetsplan, varjämte under budgetåret ytterligare några forskningsuppgifter tillkommit.

Rörande den närmare beskaffenheten av göromålen anför styrelsen.

Den väsentliga delen av arbetsuppgifterna har hänfört sig till utredningar angående yrkesförgiftningar eller yrkesdermatoser och i samband därmed mer eller mindre rutinmässiga laboratoriearbeten ävensom utredningar rörande skyddsåtgärder mot dylika yrkesskador. En betydande del av arbetet har utgjorts av kombinerade medicinska och tekniska undersökningar beträffande hälsorisen på olika arbetsplatser, vilka undersökningar i allt större omfattning begärts av industriledningar, av arbetarorganisationer eller av arbetsledning och arbetare gemensamt genom säkerhetskommittéer. Sådana undersökningar ha under budgetåret utförts, påbörjats eller planerats vid bland annat Mo & Domsjö fabriker i Örnsköldsvik, Jungnerbolagets fabrik i Oskarshamn, aktiebolaget Silkescellulosa i Norrköping, ett flertal järnverk i Bergslagen, ättiksfabriken i Perstorp, Uddeholmsbolagets skoghallsverk, aktiebolaget Lauxein-Casco i Sickla, Le Carbone i Sundbyberg, statens skogsindustrier i Piteå, Ljungaverken, Stockviksverken och Fagersta järnverk.

Särskilt de nämnda medicinskt-tekniska undersökningarna, vilka verkställts i intimt samarbete mellan läkare och kemisk-teknisk expertis, torde hava varit av stort värde för erhållande av en på bredare bas grundad uppfattning om hur de hygieniska riskerna på olika arbetsplatser och i olika yrken bäst skola bekämpas. Därtill hava de ofta givit ett för vetenskaplig forskning värdefullt material.

Styrelsen betonar samtidigt, att arbetsbelastningen varit större än arbetskapaciteten. Det hade icke kunnat undvikas, att ärenden icke blivit handlagda inom rimlig tid, och befogade klagomål hade tyvärr förekommit. An-

talet icke avslutade ärenden hade ökat särskilt markant sedan hösten 1945. Balansen omfattade då 70—80 ärenden. Den 5 september 1946 uppgick antalet till 151. Av dessa 151 ärenden hänförde sig 72 till år 1945 eller tidigare. I fråga om redan utfört vetenskapligt arbete vore att märka, att resultaten därav i de flesta fall ännu icke hunnit publiceras.

Enligt en inom avdelningen företagen uppskattning skulle, även om inga andra nya arbetsuppgifter upptoges till behandling än rutinärenden av mindre omfattning (såsom bly-, kvicksilver-, koloxidanalyser o. d.), avdelningens kvalificerade personal likväl vara fullt sysselsatt 12—13 månader framåt.

Styrelsen erinrar ytterligare, att, ehuru det hittills vid avdelningen verkställda arbetet varit betydelsefullt, detsamma likväl endast utgjort en mindre del av det arbetsprogram, som uppsattes för avdelningen vid institutets tillkomst. Styrelsen omnämner ett flertal arbetsuppgifter, som ej kunnat tillräckligt eller ej alls beaktas av avdelningen. Hit hörde beträffande arbetsplatser i allmänhet frågor angående fuktighet, värme, kyla, artificiell och naturlig belysning samt ensidigt arbete och skakning. Vidare förelåge med avseende å vissa arbetsplatser speciella problem såsom angående hudsjukdomar, allergier, silikos, mjöldammsjukdomar och ögonskador genom strålning energi. Obearbetade vore även arbetstidsproblem: trötthetsstudier inom skilda yrken, reaktionstidsbestämningar, minderårigas och kvinnors speciella problem, raster och vila. Beträffande faktorer utom arbetet såsom social miljö, bostad och kläder hade undersökningar icke skett.

Enligt styrelsens mening kunde det självfallet icke fordras och vore ej heller lämpligt, att avdelningen på en gång toge upp till behandling samtliga arbetsuppgifter, som angåvos för densamma vid institutets tillkomst. Emellertid vore det å andra sidan uppenbarligen socialt sett icke tillfredsställande, att yrkesriskerna för olika yrkeskategorier lämnades obeaktade under obestämd tid framåt.

Styrelsen förklarar sig på grund av det anförda nödsakad framlägga förslag om viss personalförstärkning å avdelningen. Denna avsåge dock endast att avhjälpa det mest trängande behovet. Avdelningens utveckling jämte andra omständigheter motiverade dessutom, att för en av de nuvarande ingenjörstjänsterna en högre lönegradsplacering borde övervägas.

För avdelningens kemisk-tekniska verksamhet föreslår styrelsen inrättande av två befattningar för kvalificerade tekniker (avdelningsingenjörer), den ena avsedd för undersökningar på arbetsplatser, den andra för forskningsarbetet å avdelningens laboratorium. Styrelsen framhåller, att beträffande båda dessa tjänster kontinuitet i arbetet krävdes för att detta skulle bli effektivt. Befattningshavarna borde därför erhålla extra ordinarie anställning med placering — i överensstämmelse med vad som föreslagits beträffande extra assistenter med ingenjörutbildning — i 22 lönegraden.

Därjämte anses erforderligt att för övervakning av det kemiska analysarbetet — vilken övervakning hittills åvilat en extra ordinarie förste avdelningsingenjör — anställa en assistent i lönegrad Eo 19.

Beträffande de medicinska uppgifterna framför styrelsen önskemål om

inrättande av en laboratorstjänst i lönegrad Eo 26. Innehavaren av denna tjänst skulle självständigt ansvara för den medicinska behandlingen av de flesta rutinärenden och andra mindre ärenden samt ha den närmaste tillsynen över en del av personalen.

Slutligen begär styrelsen, att ett belopp av 1 300 kronor anvisas för avlöande av en tillfälligt anställd amanuens, vilken skulle biträda vid en planerad kurs för industri- och förtroendeläkare.

Vad angår löneställningen för nu anställd personal, anser styrelsen, att förste avdelningsingenjören bör uppflyttas från lönegrad A 24 till lönegrad A 26. Styrelsen framhåller härvid, att den yrkeshygieniska avdelningen, sedan den blivit mera fullständigt utbyggd, borde uppdelas på tre underavdelningar. Till en av underavdelningarna skulle den erforderliga tekniska verksamheten sammanföras. Chefen för varje sådan underavdelning borde inneha laborators löneställning.

Vidkommande födoämneshygieniska avdelningen framstår det för styrelsen såsom mest angeläget, att det till avdelningen hörande vitaminlaboratoriet utbrytes från densamma och erhåller ställningen av en självständig avdelning.

Till stöd för detta förslag anföres.

Födoämneshygieniska avdelningen har numera nått sådan storlek — den sysselsätter för närvarande ett nittiotal befattningshavare och bearbetar skilda forskningsområden — att ledning av forskning och administration icke längre utan stor svårighet kan fullgöras av en enda person. Ett frånskiljande av vissa arbetsuppgifter torde därför vara en nödvändighet. I fråga om vitaminlaboratoriet må framhållas, att detta redan nu intager en relativt självständig ställning beroende på bland annat att dess arbetsuppgifter äro väl avgränsade och huvudsakligen äga rum med en speciell metodik. Detta gäller i synnerhet de biologiska undersökningarna av vitaminer, men även de kemiska använda i avsevärd utsträckning speciella metoder, för vilka därjämte fordras en mycket dyrbar apparatur. Personalen å laboratoriet omfattar för närvarande 23 befattningshavare, av vilka 9 på biologiska avdelningen (djuravdelningen) och 14 på kemiska laboratoriet. Efter genomförandet av förestående utvidgning av djurhuset, vilken skulle medföra en ytterligare belastning av avdelningen, kommer personalstyrkan att omfatta ett trettiotal personer.

Den nya avdelningens föreståndare anses i likhet med övriga avdelningsföreståndare bära såsom professor placeras i lönegrad A 30. Den nuvarande laboratorsbefattningen i lönegrad A 26 skulle i samband därmed indragas. I övrigt skulle förslaget icke medföra personaländringar.

Å födoämneshygieniska avdelningen finnes icke förutom föreståndaren någon medicinskt utbildad befattningshavare. Detta förhållande har enligt styrelsens mening föranlett flera olägenheter. Styrelsen anför härom.

En av olägenheterna är, att institutet icke kan bibringa yngre medicinare teoretisk utbildning inom födoämneshygien. Kunskaper på detta område äro emellertid av stor betydelse såväl för praktiserande läkare som för tjänsteläkare och andra läkare, som komma i beröring med folknäringsfrågor. Möjlighet att vid annan institution förvärva motsvarande insikter på området

torde icke finnas. Det förefaller ock att ligga närmast till hands, att utbildningen inhämtas vid institutet. Om å födoämneshygieniska avdelningen inrättades en läkarassistenttjänst — passagetjänst — skulle därigenom sörjas för att landet så småningom erhöles ett antal läkare med nödiga kunskaper i födoämneshygien. Nuvarande ordning medför vidare svårigheter för det löpande arbetet å avdelningen, i det att, då föreståndaren på grund av semester eller tjänstledighet är frånvarande, ärenden av mera hygienisk eller medicinskt betonad karaktär icke kunna handläggas. Slutligen skulle för den vetenskapliga verksamheten på avdelningen betydande fördelar inträda, om åtskilliga arbetsuppgifter avseende rena näringsfrågor kunde under föreståndarens överinseende handhavas av en medicinskt utbildad befattningshavare. Ett stort antal trängande forskningsuppgifter — särskilt långtidsförsök över inverkan av olika kosten och ämnesomsättningsförsök på människor — har hittills fått anstå i brist på medicinskt utbildad assistent.

Styrelsen hemställer alltså, att å avdelningen inrättas en läkarassistenttjänst.

Å födoämneshygieniska avdelningens kemiska laboratorium tjänstgör bland annat en förste kemist i lönegrad Eo 21. I överensstämmelse med förut angiven princip för lönegradsplacering av ingenjörspersonal föreslår styrelsen, att befattningen uppflyttas till lönegrad Eo 22.

Styrelsen berör härefter personalbehovet å det till födoämneshygieniska avdelningen hörande vattenlaboratoriet. Härom anföres.

Arbetsbördan å laboratoriet har under en följd av år företett en oavbruten stegring. Antalet vattenanalyser har sålunda under budgetåren 1943/44—1945/46 uppgått till respektive 5 577, 8 405 och 11 233. Någon nedgång av analysantalet under nästa budgetår torde icke vara att motse. Framhållas må även, att handläggningen av större vattenärenden — vid vilka institutets medverkan påkallats av länsstyrelser och kommuner — kräver mycket omfattande resor och provtagningar. Det är vid angivna förhållanden icke möjligt att uppehålla verksamheten utan ökning av den fast anställda personalen med ytterligare en assistent. Befattningshavaren skulle placeras på det kemiska vattenlaboratoriet. Då detta laboratorium redan måst anställa en ny assistent, innebär det här framförda förslaget i själva verket endast en reglering av löneställningen för denne.

Den nye assistenten föreslås inplacerad i lönegrad Ex 18.

Under framhållande av att erfarenheten visat, att de två extra ordinarie laboratorerna (Eo 26) å födoämneshygieniska avdelningens kemiska och biologiska laboratorier vore oundgängligen nödvändiga, föreslår styrelsen, att dessa befattningar överföras på ordinarie stat. Befattningarna skulle placeras i 26 lönegraden.

Vad beträffar den för institutet gemensamma personalen gör styrelsen framställning om ändring av den nuvarande kassörsbefattningen (Eo 11) till en kamrerartjänst i lönegrad A 22. Till stöd för detta förslag anföres följande.

Kamreraren skulle åligga huvudsakligen:
att biträda föreståndaren vid vården av institutets kamerala angelägenheter;

att ansvara för räkenskapernas behöriga förande samt inom därför föreskriven tid avlämna institutets räkenskaper till riksräkenskapsverket;

att upprätta och underskriva avlöningslistor samt till siffran granska inkomna räkningar och därå teckna granskningsbevis;

att biträda vid upphandling av förnödenheter och inventarier;

att verkställa utbetalningar efter förståndarens beslut;

att ombesörja indrivning av förfallna fordringar;

att i enlighet med Kungl. Maj:ts föreskrifter fullgöra särskilda åligganden i avseende å kassarörelsen;

att ägna erforderlig beredning åt ekonomiska ärenden;

att under överinseende av föreståndaren utöva tillsyn över institutets fasta och lösa egendom samt byggnadernas uppvärmning, belysning m. m. ävensom tillse, att institutets vägar, öppna platser och planteringar väl vårdas samt

att hava tillsyn över vaktmästarpersonalen.

Nu berörda uppgifter ha hittills i stor utsträckning utförts av institutets föreståndare. Med den omfattning, verksamheten vid institutet numera erhållit, är det emellertid icke längre möjligt för föreståndaren att handha detaljgöromål av kameral karaktär vid sidan av de på honom ankommande egentliga föreståndaruppgifterna samt föreståndarskapet för födoämneshygieniska avdelningen.

Vid institutet tjänstgöra för närvarande en vaktmästare (mekaniker) i lönegrad A 7 samt två vaktmästare i lönegrad Eo 5. Dessutom sysselsättas med uppgifter av vaktmästarkaraktär två biträden, av vilka det ena placerats vid djurhuset, det andra som assistent åt mekanikern. Beträffande denna personal anför styrelsen.

I samband med den alltmer ökade verksamheten vid institutet har omfattningen av de uppgifter, som åvila den mekaniskt utbildade vaktmästaren, i hög grad stegrats. Förutom reparationer och underhåll av apparater m. m. utför han även nykonstruktioner. Uppgifterna, som äro mycket krävande, förutsätta stor skicklighet. På grund av arten och omfattningen av sina göromål bör denne vaktmästare i lönehänseende jämföras med t. ex. institutionsvaktmästaren vid karolinska institutets fysiologiska institution och därför placeras i lönegrad A 9. Härvid måste även beaktas den lönekonkurrens beträffande på dylikt sätt utbildad personal, som förefinnes i allmänna marknaden.

Av de i lönegrad Eo 5 placerade två vaktmästarna åligger den ene huvudsakligen tillsynen av byggnaderna, den andre allmänna vaktmästargöromål. Med hänsyn till arten av arbetsuppgifterna synes den förstnämnde böra uppflyttas till 7 lönegraden och samtidigt överföras till ordinarie stat.

Då stadigvarande behov av de båda nämnda biträdena föreligger, föreslås, att åt dessa beredes extra ordinarie anställning i lönegrad Eo 5.

Från styrelsens preliminära beslut den 21 augusti 1946 har *skiljaktig mening* anförts av ordföranden, generaldirektören Björck, vilken icke närvarit vid beslutet den 8 oktober 1946. Vid den preliminära behandlingen inom styrelsen av anslagsfrågan beslöts i vad gällde assistenternas löneställning, att en assistent i Ex 16 å yrkeshygieniska avdelningen skulle föreslås uppflyttad till Eo 16. Reservanten har anført, att han *dels* med hänsyn till de väsentligt ökade krav på anslagsmedel för budgetåret 1947/48, som styrelsen nödgats

framställa, ansett sig böra begränsa yrkandet om personalförstärkning å yrkeshygieniska avdelningen till att avse *en* extraordinarie avdelningsingenjör, *dels* ock funnit sig böra avböja förslag om högre löneställning för förste avdelningsingenjören och för nyssnämnde assistent å samma avdelning.

Medelsbehovet för nästa budgetår har styrelsen i anslutning till de framlagda förslagen beräknat på följande sätt.

Posten till avlöningar till ordinarie tjänstemän, vilken för innevarande budgetår är upptagen till 79 600 kronor, föreslås höjd till 130 000 kronor. Hänsyn har härvid även tagits till beräkneliga löneklassuppflyttningar.

Posten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, uppföres med oförändrat belopp, 5 500 kronor.

Till avlöningar till speciallärare, experter och tillfälliga biträden har styrelsen räknat med ett belopp av 175 500 kronor mot 102 600 kronor för innevarande budgetår. Härvid har för arvoden till speciallärare avsetts ett från 34 800 kronor till 39 700 kronor förhöjt belopp. Denna höjning har föranletts väsentligen av att medel beräknats för en kurs för första distriktssköterskor (3 000 kronor) samt en kurs för industri- och förtroendeläkare (1 300 kronor). Därjämte har till biträdande föreståndarinnan vid distriktssköterskeskolan utgående provisoriskt lönetillägg (600 kronor) inräknats i posten. För hospitering upptages samma belopp som för löpande budgetår, 10 800 kronor. Delposten till experter och tillfälliga biträden har styrelsen i syfte att posten skall motsvara den beräkneliga medelsförbrukningen uppfört med 125 000 kronor mot 57 000 kronor för innevarande budgetår.

Ökningen av anslaget faller emellertid till största delen på anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, vilken föreslagits höjd från 384 000 till 518 000 kronor. Uppräkningen föranledes i huvudsak av att styrelsen räknat med en betydligt större biträdespersonal än i anslagsframställningen beträffande budgetåret 1946/47. Därjämte har antalet icke-ordinarie vaktmästare ökat med en. Av dessa förslag jämte förordade förbättringar av löneställningen för nu nämnd personal föranledes en sammanlagd kostnadsökning å cirka 96 000 kronor. Vidare påkalla förslagen om inrättande av nya icke-ordinarie tjänster — 3 laboratorer, 2 avdelningsingenjörer, 3 assistenter (1 Eo 19, 1 Ex 22, 1 Ex 18) — en höjning med omkring 59 000 kronor. En mindre ökning — omkring 3 000 kronor — föranledes av framlagda förslag om höjd löneställning för förste kemisten och för de extra assistenterna. Å andra sidan minskas medelsbehovet på grund av det föreslagna överförandet å ordinarie stat av två extra ordinarie laboratorsbefattningar samt inrättandet av en ordinarie kamrerartjänst i stället för den nuvarande extra ordinarie kassörstjänsten. Denna minskning uppskattas till cirka 24 000 kronor.

Posten till rörligt tillägg beräknar styrelsen till 75 000 kronor.

I enlighet härmed har styrelsen beräknat anslaget i dess helhet till (130 000 + 5 500 + 175 500 + 518 000 + 75 000) 904 000 kronor.

I detta sammanhang torde få anmälas, att styrelsen i skrivelse den 9 november 1946 lämnat en redogörelse för anslagsförbrukningen den 1 juli—den 31 oktober samma år. Med ledning härav har styrelsen jämväl verkställt en uppskattning av den beräknliga medelsåtgången under hela budgetåret 1946/47. Enligt denna uppskattning skulle till avlöningar till experter och tillfälliga biträden fordras ett sammanlagt belopp av 215 000 kronor. Denna delpost skulle alltså behöva överskridas med 158 000 kronor.

Statskontoret har i utlåtande över framställningen den 8 oktober 1946 anfört.

En ändring av den lönegradsplacering för assistenterna, varom 1946 års riksdag beslutade, kan statskontoret icke förorda. Framhållas må dock, att en allmän omprövning av löneställningen för sådana befattningshavare synes böra komma till stånd i anslutning till de förslag, som 1944 års personalutredning kan förväntas komma att framlägga rörande teknisk rekryteringspersonal. Av det betänkande, som utredningen avgivit rörande akademiskt utbildad amanuenspersonal, torde emellertid framgå, att en placering i 18:e lönegraden av de lägre assistenttjänsterna icke lär kunna ifrågakomma.

Skäl torde förefinnas för en utökning av antalet biträdestjänster över 4:e lönegraden. Statskontoret vill därför icke framställa någon erinran mot förslaget om inrättande av ett antal fastare tjänster som kansli- och laboratoriebiträden. Om sistnämnda slag av befattningar skola placeras i 6:e eller 7:e lönegraden, lär emellertid böra prövas först i samband med de förslag rörande laboratoriepersonalens löneställning, som förut angivna utredning torde komma att framlägga. Inrättandet av högre tjänster än i 7:e lönegraden kan statskontoret däremot icke tillstyrka utan att vederbörandes arbetsuppgifter närmare preciseras.

Frågan om inplacering av de för närvarande i 19:e lönegraden placerade befattningarna i det nya lönesystem, som avses träda i kraft den 1 juli 1947, synes böra lösas från fall till fall (prop. 333/1946, s. 54). Förevarande framställning lämnar dock icke några hållpunkter för en lösning av frågan för institutets del.

I anslutning till vad statskontoret anfört rörande förslaget om en utjämnning av assistenternas löneställning synas nya befattningar som avdelningsingenjörer icke böra placeras i högre lönegrad än den 21:a eller en uppflyttning ske av förste kemisten å födoämneshygieniska avdelningens kemiska laboratorium. Förslaget om en förbättring av löneställningen för förste avdelningsingenjören å yrkeshygieniska avdelningen synes icke tillräckligt motiverat.

Behov torde föreligga av en kvalitativ förstärkning av den kameralt-administrativa personalen vid institutet. Det förefaller dock statskontoret av framställningen knappast styrkt, att de återopade arbetsuppgifterna äro av sådant omfång, att de kunna giva en heltidsanställd befattningshavare i kamrerargraden full sysselsättning. Därest vederbörande jämväl ålades utföra de göromål, som nu fullgöras av styrelsens sekreterare, synas emellertid förutsättningar vara för handen för inrättande av en administrativ-kameral tjänst i, såsom föreslagits, 22:a lönegraden.

Då, enligt vad framställningen utvisar, institutets ordinarie vaktmästare i 7:e lönegraden har lika kvalificerade uppgifter som institutionsvaktmästaren vid karolinska sjukhusets fysiologiska institution och göromålen äro likartade, vill statskontoret icke framställa någon erinran mot en uppflyttning av tjänsten till 9:e lönegraden. Det förhållandet, att viss tillsyn över institutets byggnader ingår i en av de övriga vaktmästarnas åligganden, lär i och

för sig icke kunna motivera en placering av vederbörande i 7:e lönegraden. Med hänsyn till att, enligt vad statskontoret under hand inhämtat, befattningshavaren i fråga jämväl fullgör de göromål, som åligga en förste expeditionsvakt, vill statskontoret emellertid icke, i betraktande av vaktmästarpersonalens storlek, motsätta sig förevarande förslag.

Allmänna lönenämnden anför i yttrande över framställningen den 8 oktober 1946.

Med prövning av frågan om löneställningen för de extra assistenterna i 21 och 16 lönegraderna synes böra anstå i avvaktan på resultatet av den översyn av befordringsförhållandena för teknisk personal inom statsförvaltningen, som ingår i det åt 1944 års personalutredning lämnade utredningsuppdraget. Lönenämnden anser sig däremot böra förorda, att läkarassistenterna uppföras i Eo 22.

Förslagen rörande inrättande av en befattning såsom första laboratoriebiträde i Eo 11, en kontoristtjänst i A 9 samt ett antal biträdesbefattningar i A 7 och Eo 7 kunna av lönenämnden tillstyrkas.

I den mån behov anses föreligga av två avdelningsingenjörsbefattningar å yrkeshygieniska avdelningen, torde för dylik befattning, med hänsyn till vad förut anförts rörande visst åt personalutredningen lämnat utredningsuppdrag, tills vidare icke böra ifrågakomma annan placering än Eo 21. Av samma skäl anser sig lönenämnden icke kunna tillstyrka, att den föreslagna nya assistentbefattningen å vattenlaboratoriet tills vidare inplaceras i högre lönegrad än Ex 16.

Därest vitaminlaboratoriet vid institutet anses böra organiseras såsom en självständig avdelning, synes intet vara att erinra mot att den nuvarande laboratorn vid vitaminlaboratoriet (A 26) erhåller samma tjänsteställning som de hittillsvarande avdelningsföreståndarna, nämligen såsom professor i A 30.

Lönenämnden finner sig böra tillstyrka, att vid institutet inrättas en befattning såsom kamrerare i A 22, vars innehavare avses skola biträda institutets föreståndare med mera kvalificerade kamerala och administrativa göromål. Huruvida inrättandet av denna befattning bör föranleda indragning av den nuvarande arvodesavlönade deltidsbefattningen såsom sekreterare hos institutets styrelse, undandraget sig lönenämndens bedömande.

I anledning av förslaget om uppflyttning av den i A 7 placerade vaktmästaren till A 9 får lönenämnden — som gjort sig närmare underättad om vaktmästarpersonalens tjänsteåligganden — uttala, att arbetsuppgifterna för ifrågavarande befattningshavare icke synas motivera, att tjänsten för närvarande uppflyttas i högre lönegrad. På grund av tjänsteuppgifternas beskaffenhet synes emellertid tjänstebenämningen vaktmästare böra utbytas mot institutionsvaktmästare.

Vidkommande institutets hemställan om uppflyttning till A 7 av en vaktmästare i Eo 5 finner lönenämnden med hänsyn till arbetsuppgifterna å befattningen skäligt förorda, att befattningen omändras till en hantverkartjänst i A 6.

Vad slutligen angår förslaget, att två arvodesavlönade vaktmästarbiträden skola erhålla anställning såsom vaktmästare i Eo 5, får lönenämnden — som inhämtat att den ena av de avsedda befattningshavarna är född år 1928 och varit anställd vid institutet allenast en kortare tid med tjänstgöring huvudsakligen å verkstaden — anföra, att tills vidare allenast en av de föreslagna befattningarna bör ifrågakomma till inrättande.

Medicinalstyrelsen tillstyrker, att vitaminlaboratoriet ombildas till en särskild avdelning vid institutet. Med hänsyn till de kvalificerade vetenskapliga

och praktiska uppgifter, som komme att åvila ledaren för denna avdelning, vore det nödvändigt att han, såsom föreslagits, bleve placerad i lönegrad A 30.

Jag vill i detta sammanhang anmäla, att *medicinalstyrelseutredningen* i sitt betänkande angående den centrala organisationen av det civila medicinal- och veterinärväsendet föreslagit inrättande av ett permanent arbetsutskott vid institutet. Detta utskott skulle bestå av högst tre ledamöter, nämligen chefen för medicinalstyrelsens hälsovårdsbyrå, chefen för arbetarskyddsbyrån i riksförsäkringsanstalten eller, om den yrkeshygieniska avdelningen skulle utbrytas från institutet, en representant för karolinska institutet samt en representant för veterinär-medicinska anstaltens styrelse. Utredningen har härvid åsyftat bland annat att skapa ett organisatoriskt underlag för ett kontinuerligt samarbete mellan institutet å ena samt medicinalstyrelsen, denna styrelse underlydande laboratorier och statens veterinärmedicinska anstalt å andra sidan. Arbetsutskottets främsta uppgift skulle ock vara att verka för en samordning av den löpande verksamheten vid ifrågavarande institutioner, därvid i fråga om laboratorieverksamheten syftet icke borde begränsas till att söka undvika onödiga parallellundersökningar utan även inriktas på att få till stånd samverkan beträffande upphandling av laboratoriemateriel och djur. Därjämte skulle det tillkomma arbetsutskottet *dels* att mellan styrelsesammanträdena övervaka verksamheten och medelsanvändningen vid institutet, *dels* att i samråd med avdelningsföreståndarna för varje budgetår utarbeta förslag till arbetsplaner och anslagsäskanden samt förbereda remissyttranden och övriga viktigare ärenden, som skulle handläggas av styrelsen, *dels* ock handlägga de ärenden i övrigt, som styrelsen kunde komma att anförtro detsamma. I yttrande över medicinalstyrelseutredningens betänkande avstyrker *institutets styrelse* bifall till förslaget.

2. Omkostnadsanslaget.

Budgetår	Anslag	Nettoutgifter
1944/45	148 800	310 586
1945/46	200 000	374 041
1946/47	309 000	—
1947/48 (<i>förslag</i>)	549 800	—

Kungl. Maj:t har den 28 juni 1946 fastställt omkostnadsstat för statens institut för folkhälsan, upptagande följande huvudposter:

1. Sjukvård m. m., <i>förslagsvis</i>	kronor	1 000
2. Reseersättningar, <i>förslagsvis</i>	»	10 000
3. Expenser, <i>förslagsvis</i>	»	85 000
4. Publikationstryck, <i>förslagsvis</i>	»	3 000
5. Stipendier, <i>högst</i>	»	32 800
6. Övriga utgifter, <i>förslagsvis</i>	»	177 200

Summa kronor 309 000.

Av posten till expenser äro 50 000 kronor avsedda för bränsle, lyse och vatten samt 35 000 kronor för övriga expenser. Beträffande omkostnadsstatens närmare utseende hänvisas till statsläggaren för innevarande budgetår s. 309.

Förslag till omkostnadsstat för nästa budgetår framlägges av *institutets styrelse* i skrivelserna den 8 oktober 1946 och den 25 februari 1947. I sistnämnda skrivelse har vid beräkningen av medelsbehovet hänsyn tagits till medelsförbrukningen under tiden den 1 juli 1946 — den 31 januari 1947.

Posten till sjukvård m. m., vilken under budgetåret 1945/46 samt tiden 1 juli 1946—31 januari 1947 belastats med utgifter å 2 100 respektive 2 500 kronor, föreslås upptagen till 2 000 kronor.

Till reseersättningar åtgick under förra budgetåret 29 600 kronor. Förbrukningen under de sju första månaderna av innevarande budgetår uppgick till 21 600 kronor. Behovet för nästa budgetår beräknas till 40 000 kronor.

I fråga om posten till expenser föreslår styrelsen, att för bränsle, lyse och vatten avses ett belopp av 65 000 kronor. Utgifterna för detta ändamål under förut angivna tidsperioder ha uppgått till 65 300 respektive 66 000 kronor. De till delposten övriga expenser hänförliga kostnaderna ha under nysnämnda tidsperioder belöpt sig till 42 100 respektive 35 800 kronor. Anvisningen för nästa budgetår anser styrelsen böra bestämmas till 70 000 kronor.

För publikationstryck och stipendier upptagas oförändrade belopp, 3 000 respektive 32 800 kronor.

Vad angår posten till övriga utgifter föreslås, att för inköp och underhåll av inventarier beräknas ett belopp av 50 000 kronor. Häri ingår en engångskostnad å 20 000 kronor till inköp för institutets metall- och snickeri-verkstad av en snabbsvarv (15 000 kronor) samt cirkelsåg, rikthyvel m. m. (5 000 kronor). Styrelsen framhåller beträffande den föreslagna engångsanskaffningen, att det för en institution av institutets art, vore av mycket stor betydelse, att tillgång funnes till en väl utrustad verkstad och en skicklig mekaniker. Åtskilliga instrument och andra inventarier tillverkades bättre och snabbare på egen verkstad, där vederbörande vetenskapsmän i detalj kunde följa arbetet och giva erforderliga anvisningar. Även ur ekonomisk synpunkt vore det i allmänhet en betydande fördel, att vissa nya instrument och inventarier framställdes på institutionen. Under nuvarande förhållanden måste vidare den omständigheten tillmätas mycket stor betydelse, att verkstäder utanför institutet antingen icke alls kunde åtaga sig dylika arbeten eller gjorde det endast med långa och ovissa leveranstider. Utgifterna å förevarande delpost ha under budgetåret 1945/46 uppgått till sammanlagt 35 400 kronor. Under de sju första månaderna av löpande budgetår har ett belopp av 13 000 kronor förbrukats.

För inköp och underhåll av djur utbetalade institutet under budgetåret 1945/46 16 800 kronor och under tiden den 1 juli 1946—31 januari 1947 14 100 kronor. Posten uppföres med 25 000 kronor.

Behovet av förbrukningsartiklar, vilka under angivna tidsperioder dragit

kostnader å 142 400 respektive 135 600 kronor, anser styrelsen böra föranleda en medelsanvisning av 250 000 kronor, vilket innebär en ökning i jämförelse med medelsanvisningen för löpande budgetår med 150 000 kronor.

För undervisningsmateriel och böcker har institutet under budgetåret 1945/46 utbetalat 6 400 kronor. Medelsåtgången under de sju första månaderna av budgetåret 1946/47 har utgjort 3 300 kronor. Under hänvisning till att det för verksamheten vore av fundamental betydelse, att institutets tjänstemän hade möjlighet att följa de vetenskapliga framstegen i utlandet inom institutets olika verksamhetsområden, föreslår styrelsen, att det i gällande omkostnadsstat upptagna beloppet, 4 500 kronor, höjes till 6 000 kronor.

Den till övriga utgifter hänförliga delposten till yttre renhållning m. m. uppför styrelsen med oförändrat belopp, 2 000 kronor. Den under samma post hörande delposten till diverse, vilken belastats med 4 000 kronor under förra budgetåret och 2 000 kronor under tiden den 1 juli 1946—31 januari 1947, föreslås uppräknad från sitt nuvarande belopp, 2 000 kronor, till 4 000 kronor.

Sammanlagt skulle alltså för övriga utgifter erfordras en medelsanvisning å $(50\,000 + 25\,000 + 250\,000 + 6\,000 + 2\,000 + 4\,000)$ 337 000 kronor.

I enlighet härmed har styrelsen beräknat anslaget i dess helhet till $(2\,000 + 40\,000 + 135\,000 + 3\,000 + 32\,800 + 337\,000)$ 549 800 kronor.

Jag vill i detta sammanhang anmäla, att styrelsen i förberörda skrivelse den 9 november 1946 med utgångspunkt från medelsförbrukningen den 1 juli—den 31 oktober 1946 uppskattat behovet av medel för reseersättningar, övriga expenser och övriga utgifter under budgetåret 1946/47 till respektive 35 000, 65 000 och 325 000 kronor. De i gällande omkostnadsstat för dessa ändamål upptagna posterna skulle alltså behöva överskridas med respektive 25 000, 30 000 och 147 800 kronor.

Föredraganden.

Vidkommande institutets avlöningsanslag vill jag till en början beröra vissa för avdelningarna *gemensamma spörsmål*. Jag upptager därvid först frågan om de extra assistenternas löneställning.

Vid institutet finnas anställda 3 assistenter (läkarassistenter) i lönegrad Ex 22, 2 assistenter (högskoleutbildade assistenter, som ej äro läkare) i lönegrad Ex 21 och 5 assistenter (ej högskoleutbildade) i lönegrad Ex 16. I föreliggande anslagsframställning föreslås inrättande av ytterligare 2 assistenttjänster, nämligen 1 läkarassistent å födoämneshygieniska avdelningen och 1 assistent med lägre teknisk utbildning å vattenlaboratoriet. Styrelsen anser samtliga assistenter böra erhålla förbättrad löneställning.

Jag har i en förut denna dag avlåten proposition angående anslag till statens bakteriologiska, rättskemiska och farmaceutiska laboratorier förordat, att avlöningsförmånerna för de vid nämnda laboratorier fast anställda assistenterna med vetenskaplig utbildning skulle bestämmas med hänsyn till kvalifikationer och tjänstgöringstid. I lönegrad Eo 24 skulle placeras assistent med läkarlegitimation under förutsättning att vederbörande tjänstgjort vid

statslaboratorium under minst ett år. För övriga assistenter skulle en placering i högst lönegrad Eo 23 kunna ifrågakomma. För att kunna hänföras till denna lönegrad skulle befattningshavaren ha tjänstgjort vid statslaboratorium under minst ett år samt ha avlagt licentiatexamen eller förvärvat där- emot svarande kompetens i ämne, som fölle inom laboratoriets verksamhets- område. Uppfyldes icke sistnämnda fordran, skulle befattningshavaren icke få åtnjuta lön i högre lönegrad än Eo 21. Assistent, som icke tjänstgjort vid statslaboratorium under sammanlagt ett år i följd, skulle enligt nämnda för- slag erhålla arvode eller lön högst till belopp, motsvarande två löneklasser lägre än vad som eljest skulle ha utgått. På Kungl. Maj:t ansågs böra an- komma att utfärda närmare föreskrifter i berörda hänseenden, varvid även borde beaktas angelägenheten av att vederbörande förskaffat sig viss prak- tisk erfarenhet utanför statslaboratorium.

Nu angivna grunder torde böra tillämpas även vid statens institut för folk- hälsan. I enlighet härmed skulle — vid godtagande jämväl av styrelsens för- slag om anställande av ytterligare en läkarassistent — 4 assistenttjänster i lö- negrad Eo 24 böra inrättas. Jag föreslår vidare, att å personalförteckningen upptagas 2 assistenttjänster i lönegrad Eo 23.

Beträffande assistenterna i lönegrad Ex 16 — i regel ingenjörer utan hög- skolexamen — anser jag i likhet med styrelsen en förbättring av löneställ- ningen motiverad. Med hänsyn till att å 1944 års personalutredning upp- dragits att verkställa översyn beträffande löneställningen för teknisk per- sonal finner jag mig dock endast såtillvida böra biträda styrelsens förslag, att jag förordar att befattningshavarna efter en skälig aspiranttid och tidi- gare förvärvad praktisk erfarenhet placeras i lönegrad Eo 16.

Vid institutet finnas för närvarande 2 assistentbefattningar i lönegrad Eo 19. Styrelsen föreslår i sin anslagsframställning, att en ny sådan befattning knytes till institutet från och med nästa budgetår. I fråga om samtliga dessa befattningar hemställer styrelsen, att desamma vid genomförande av 1945 års lönekommittés förslag till löneroglering skola anses tillhöra 20 lönegraden. Styrelsens hemställan grundar sig på att befattningarna eljest skulle komma att hänföras till samma lönegrad i den av kommittén utarbetade löneplanen som tjänster i den nuvarande 18 lönegraden. Under erinran att kommitténs förslag numera i princip godkänts av riksdagen vill jag uttala, att jag — med hänsyn bland annat till tjänstegöromålens art och de på befattningshavarna ställda kompetenskraven — finner mig böra tillstyrka styrelsens hemställan.

Vid institutet sysselsätts 136 befattningshavare i biträdesställning. Av dessa äro 2 ordinarie, nämligen 1 första laboratoriebiträde (A 11) och 1 kanslibi- tråde (A 7). Därjämte finnas 7 extra ordinarie befattningar i 6 och 7 löne- graden. Övriga icke-ordinarie befattningshavare inneha lägre löneställning. Av styrelsen har föreslagits, att kanslibiträdets tjänsten i lönegrad A 7 skulle ändras till kontoristtjänst i lönegrad A 9 samt att biträdespersonalen skulle utökas med 4 laboratoriebiträden i lönegrad A 7, 1 första laboratoriebiträde i lönegrad Eo 11, 1 kanslibitråde i lönegrad Eo 7 och 6 laboratoriebiträden i lönegrad Eo 7, varvid en befattning i lönegrad Eo 6 skulle utgå. Enligt vad

jag under hand inhämtat ankommer på det kanslibitråde, som skulle erhålla kontoristtjänst, att leda och övervaka den med kontorsgöromål sysselsatta personalen å födoämneshygieniska avdelningen. Av befattningshavaren fordras med hänsyn till föreliggande arbetsuppgifter god kunskap i främmande språk (tyska, engelska och franska) samt stenografi. Till den föreslagna befattningen såsom första laboratoriebiträde skulle höra att leda och utbilda laboratoriebiträdespersonalen å nyssnämnda avdelning. Befattningshavaren skulle därjämte bland annat anförtros vissa mera krävande laboratoriearbeten. Då jag med avseende å såväl de två nu nämnda tjänsterna som i övrigt delar styrelsens uppfattning, att en förbättring av löneförmånerna för ifrågavarande befattningshavare är påkallad, tillstyrker jag bifall till styrelsens hemställan, dock att jag med hänsyn till pågående utredning rörande den statliga laboratoriepersonalens löneställning anser nya ordinarie befattningar icke böra inrättas. Samtliga nya tjänster böra alltså uppföras på extra ordinarie stat.

Jag övergår härefter till frågan om personalorganisationen vid de olika avdelningarna.

De av styrelsen härutinnan framlagda förslagen avse — förutom ändring i vissa fall av befattningshavarnas löneställning — en viss ökning av personalens numerär. Jag vill med avseende härå inledningsvis framhålla, att den föreslagna personalökningen helt är betingad av inträdd stegring i arbetsbördan i fråga om uppgifter, som instruktionsenligt ankomma på institutet.

Styrelsen har föreslagit, att vid *allmänhygieniska avdelningen* skulle anordnas — förutom vanligen förekommande kurser — en ny kurs avseende undervisning av första distriktssköterskor. Då även jag anser en sådan kurs behövlig, biträder jag förslaget i denna del. Vad angår avdelningens verksamhet i övrigt torde — med hänsyn till verksamhetens utvidgning under senare år — en personalförstärkning få anses nödvändig. Jag tillstyrker därför, att en ny vetenskapligt utbildad befattningshavare anställs. Denne synes dock tills vidare böra avlönas med arvode, som torde böra utgå med ett belopp av högst 12 600 kronor om året. Mot förslaget, att den vid avdelningen redan inrättade arvodesbefattningen såsom laborator ändras till extraordinarie tjänst i 26 lönegraden, har jag intet att invända. Jag vill slutligen erinra, att enligt riksdagens beslut befattningen såsom föreståndare för distriktssköterskeskolan från och med nästa budgetår skall uppflyttas från lönegrad A 17 till A 20.

De löpande arbetsuppgifterna å *yrkeshygieniska avdelningen* ha under de hittills gångna arbetsåren företett en fortgående kraftig ökning. Mellan åren 1941 och 1945 har sålunda de diarieförda ärendenas antal med än fyrdubblats. Avdelningens personalbestånd har emellertid icke ökats i samma proportion som göromålen. En viss, relativt betydande arbetsbalans har därför icke kunnat undgås. Avdelningen har dessutom icke kunnat i önskvärd utsträckning upptaga och fullfölja uppgifter, som vid institutets tillkomst uppställts för densamma. Det är emellertid givetvis icke tillfredsställande, att hälsoriskerna inom industri och andra näringsgrenar på grund av bristande personella resurser vid institutet lämnas obeaktade under obestämd tid

framåt. Kungl. Maj:t har därför sett sig nödsakad att medgiva provisorisk förstärkning av personalen å avdelningen redan genom beslut den 19 juli 1946. Enligt detta beslut må följande befattningshavare vara anställda vid avdelningen, nämligen dels under hela budgetåret en läkare och en ingenjör, var och en med ett årsarvode av högst 10 000 kronor, dels ock under tiden den 1 oktober 1946—den 30 juni 1947 en ingenjör med ett årsarvode av högst 8 500 kronor. Styrelsens nu framlagda förslag innebär, att nämnda befattningshavare skulle på stadigvarande sätt knytas till avdelningen, varjämte en ingenjör skulle nyanställas. På senare framställning av styrelsen har Kungl. Maj:t den 17 januari 1947 bl. a. medgivit, att ytterligare en tillfällig befattningshavare med ingenjörutbildning finge anställas. Jag finner mig under sådana förhållanden böra biträda de i anslagsskrivelsen framförda förslagen om personalförstärkning. Därvid torde en läkare och två ingenjörer böra beredas fastare anställning vid institutet med placering läkaren såsom laborator i lönegrad Eo 26, den ene ingenjören såsom assistent i lönegrad Eo 21 och den andre ingenjören såsom assistent i lönegrad Eo 19. Däremot torde ytterligare någon tids erfarenhet böra avvaktas, innan fastare anställning beredes åt den tredje av de tillfälligt tjänstgörande ingenjörerna. Medel för denna befattningshavare böra därför alltjämt beräknas under anslagsposten till avlöningar till speciallärare, experter och tillfälliga biträden. Härutöver torde för anordnande under nästa budgetår av en kurs för industri- och förtroendeläkare ett belopp av 1 300 kronor böra ställas till institutets förfogande.

Styrelsens förslag om uppflyttning i lönegrad av förste avdelningsingenjören å yrkeshygieniska avdelningen anser jag mig däremot icke för närvarande kunna tillstyrka.

Verksamheten å *födoämneshygieniska avdelningen* bedrivs i huvudsak på fyra laboratorier, nämligen vitaminlaboratoriet, kemiska laboratoriet, biologiska laboratoriet och vattenlaboratoriet. Arbetsuppgifterna å avdelningen tillhöra sålunda flera olika forskningsområden. Personalen omfattar för närvarande ett nittiotal befattningshavare och är större än vid någon av institutets övriga avdelningar. Styrelsen har, med hänsyn till att ledningen av forskning och administration å en avdelning av denna storlek svårigen kan fullgöras av en enda person, föreslagit, att vitaminlaboratoriet skulle utbrytas från densamma och göras till en självständig avdelning under ledning av en professor i lönegrad A 30. I samband därmed skulle den nu till vitaminlaboratoriet hörande laboratoriefattningen slopas. För egen del vill jag uttala, att jag i betraktande av storleken av födoämneshygieniska avdelningen finner det påkallat, att vissa uppgifter avskiljas från densamma. Då vitaminlaboratoriet redan nu intager en relativt självständig ställning — beroende bland annat på att dess uppgifter äro väl avgränsade och huvudsakligen äga rum med en speciell metodik — synes det mig naturligt, att detta laboratorium utbrytes från avdelningen i övrigt. I personalhänseende påkallas härav endast den ändringen, att laboratoriefattningen i lönegrad A 26 ombildas till professorstjänst i lönegrad A 30.

Då å födoämneshygieniska avdelningen icke finnes annan medicinskt utbildad befattningshavare än föreståndaren, har jag intet att invända mot att en läkarassistent anställs å avdelningen. Tjänsten bör placeras i lönegrad Eo 24. Jag tillstyrker vidare, att förste kemisten å kemiska laboratoriet, vilken bör vara överordnad assistenterna, uppflyttas från lönegrad Eo 21 till Eo 22. Med hänsyn till den fortsatta ökningen av antalet vattenundersökningar anser jag erforderligt att å vattenlaboratoriet inrättas en assistenttjänst med placering i lönegrad Eo 16. Slutligen finner jag i likhet med styrelsen, att de extra ordinarie laboratoriefattningarna å kemiska och biologiska laboratorier nu böra uppföras på ordinarie stat med placering i 26 lönegraden.

Vad beträffar den för institutet *gemensamma personalen* har styrelsen begärt, att en befattning såsom kamrer i lönegrad A 22 skulle inrättas från och med nästa budgetår. Den nuvarande kassörstjänsten i lönegraden Eo 11 skulle i samband därmed indragas. Genom kamrerartjänstens tillkomst avser styrelsen att avlasta institutets föreståndare från detaljgöromål av kameral karaktär. Jag finner det med hänsyn till den omfattning, som institutets verksamhet och penningomslutningen vid detsamma numera erhållit, icke rimligt, att institutionens chef skall ha att utföra kamerala detaljgöromål och ensam bära det ekonomiska ansvaret för vidtagna dispositioner. Styrelsens förslag om tillskapande av en kamrerartjänst synes mig därför motiverat och tillstyrker jag bifall till detsamma. Befattningen bör, såsom styrelsen ävenledes förordat, placeras i lönegrad A 22. I fråga om arbetsuppgifterna å kamrerartjänsten vill jag dock föreslå, att utöver de uppgifter, som styrelsen ansett böra åvila befattningshavaren, jämväl de nu på styrelsens sekreterare ankommande sekretariatgöromålen — förande av protokoll vid styrelsens sammanträden, uppgörande av petitaskrivelse samt uppsättande av andra handlingar — överföras på kamreraren.

Styrelsens sekreterare har hittills förutom för sekretariatgöromål tagits i anspråk såsom administrativ-juridisk rådgivare åt föreståndaren. Behov av sådan rådgivning torde få anses föreligga även efter tillkomsten av en kamrerartjänst. Det lämpligaste sättet för tillgodoseende av detta behov synes mig vara, att sekreterarebefattningen ombildas till en tjänst såsom administrativ rådgivare åt föreståndaren. Arvodet å den nya tjänsten torde tills vidare böra utgå med samma belopp som det nuvarande sekreterarearvodet eller med 1 300 kronor om året.

Styrelsens förslag om uppflyttning av en vaktmästartjänst i lönegrad A 7 till lönegrad A 9 och en vaktmästartjänst i lönegrad Eo 5 till lönegrad A 7 anser jag mig icke för närvarande kunna i vidare mån biträda än att jag föreslår, att sistnämnda befattning överföres på ordinarie stat med placering i 5 lönegraden. Beträffande de med arvode avlönade vaktmästarna torde institutet ha att inom ramen för anvisade medel besluta rörande löneställningen.

I enlighet med vad jag förordat i proposition den 7 februari 1947 angående omorganisation av medicinstyrelsen torde den å institutets personalförteckning upptagna tjänsten såsom förste aktuarie — i samband med inrättande

vid medicinalstyrelsen av en statistisk avdelning — böra indragas från och med den 1 juli 1947.

Det av medicinalstyrelseutredningen framlagda förslaget om inrättande av ett *permanent arbetsutskott* finner jag förtjänt av att tagas under övervägande, icke minst i syfte att åvägabrinda samordning beträffande verksamheten vid institutet och andra institutioner med likartade arbetsuppgifter, varom bl. a. 1946 års riksdag uttalat önskemål. Frågan om arbetsutskottets sammansättning är emellertid beroende av huruvida den yrkeshygieniska avdelningen kommer att kvarstå inom institutet eller — såsom 1938 års arbetarskyddskommitté föreslagit — överflyttas till den centrala tillsynsmyndigheten i fråga om arbetarskyddslagstiftningen. Då ställning ännu icke tagits till arbetarskyddskommitténs förslag, torde även avgörandet av frågan om inrättande av det föreslagna arbetsutskottet böra tills vidare anstå.

Vad angår medelsbehovet för nästa budgetår torde posten till *avlöningar till ordinarie tjänstemän* böra höjas i anledning av de av mig framförda förslagen om ändring av en laboratorstjänst till professorstjänst, överförande på ordinarie stat av två laboratorbefattningar och en vaktmästartjänst samt inrättande av en kamrerarbefattning. Därjämte bör posten höjas på grund av uppflyttningen i lönegrad av föreståndaren för distriktssköterskeskolan. Jag uppskattar det ökade medelsbehovet till 31 800 kronor. Härjämte torde för löneklassuppflyttningar och ökade vikariatsersättningar böra beräknas ett belopp av 1 000 kronor. På grund av förslaget om inrättande för institutets kanslibitråde (A 7) av en befattning som kontorist i lönegrad Eo 9 kan posten minskas med 3 600 kronor. Posten skulle alltså med nuvarande löner böra upptagas till $(79\,600 + 31\,800 + 1\,000 - 3\,600)$ 108 800 kronor. Regleringen av biträdespersonalens befordringsgång föranleder — för avlöande av fem nya kontorsbiträdestjänster — en höjning av posten med 16 400 kronor till 125 200 kronor. På grund av den allmänna löne regleringen bör posten uppräknas med ytterligare 54 800 kronor till 180 000 kronor.

Under posten till *arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t*, bör upptagas ett belopp till årsarvode åt en laborator efter högst 12 600 kronor. Då i övrigt inga ändringar i posten böra vidtagas, beräknar jag densamma till $(5\,500 + 12\,600)$ 18 100 kronor.

Beträffande posten till *avlöningar till speciallärare, experter och tillfälliga biträden* bör viss ökning ske av delposten till speciallärare. De av mig framlagda förslagen om anordnande av en kurs för första distriktssköterskor samt en kurs för industri- och förtroendeläkare föranleda sålunda ett ökat medelsbehov av 4 300 kronor. Därjämte bör i anledning av den allmänna arvodesregleringen det till biträdande föreståndarinnan vid distriktssköterskeskolan utgående arvodet, 6 000 kronor jämte provisoriskt lönetillägg å 660 kronor, uppräknas med 240 kronor till 6 900 kronor. Delposten torde därför böra uppföras med $(34\,800 + 4\,300 + 900)$ 40 000 kronor. För hospiteringsersättningar bör avses samma belopp som för löpande budgetår, 10 800 kronor. För att delposten till experter och tillfälliga biträden skall motsvara den väntade belastningen torde densamma — med inräknande av ersättningar

till vissa befattningshavare, som med Kungl. Maj:ts medgivande anställts vid institutet — böra fastställas till 135 000 kronor. Posten i sin helhet bör alltså upptagas med (40 000 + 10 800 + 135 000) 185 800 kronor.

Med avseende å posten till *avlöningar till övrig icke-ordinarie personal* bör uppräknig ske på grund av förslagen om anställande av 2 extra ordinarie laboratorer i lönegrad Eo 26, 1 läkarassistent i lönegrad Eo 24, 1 assistent i lönegrad Eo 21, 1 assistent i lönegrad Eo 19 och 1 assistent i lönegrad Eo 16. Kostnaderna härför kunna uppskattas till 43 600 kronor. Uppflyttningen av 3 läkarassistenter från lönegrad Ex 22 till Eo 24, av 1 förste kemist från Eo 21 till Eo 22, av 2 assistenter från Ex 21 till Eo 23 och av 5 assistenter från Ex 16 till Eo 16 kan beräknas föranleda en merutgift å 7 400 kronor. Slutligen bör medelsanvisningen ökas med hänsyn till att biträdes- och vaktmästarpersonalen är större än som vid anslagsberäkningen för budgetåret 1946/47 förutsattes, varjämte höjning påkallas på grund av förslaget om inrättandet av vissa högre extra ordinarie biträdestjänster. Ökningen kan beräknas till 117 000 kronor. Å andra sidan bör posten minskas med lönerna till två laboratorer och en vaktmästare, vilka föreslagits överförda å ordinarie stat, och en kassör. Denna minskning uppgår till 27 200 kronor. Postens slutsumma skulle alltså fastställas till (384 000 + 43 600 + 7 400 + 117 000 — 27 200) 524 800 kronor. På grund av regleringen av kontorspersonalens befordringsgång kan posten nedsättas med 17 300 kronor till 507 500 kronor. Den allmänna löneregleringen påkallar en uppräknig av posten med ca 280 000 kronor. Posten bör alltså för nästa budgetår upptagas till 787 500 kronor.

Posten till *rörligt tillägg* torde böra beräknas till 58 600 kronor.

Vid bifall till vad jag sålunda förordat skulle alltså institutets avlöningsanslag för nästa budgetår uppgå till (180 000 + 18 100 + 185 800 + 787 500 + 58 600) 1 230 000 kronor.

Vad institutets omkostnader angår har jag ingen erinran mot styrelsens anslagsberäkning. Omkostnadsanslaget skulle alltså uppföras med 549 800 kronor. Frågan om inköp av en snabb svarv för institutets metall- och snickeriverkstad för en kostnad av 15 000 kronor torde dock böra underkastas en närmare prövning, innan medel för ändamålet ställas till institutets förfogande.

Jag vill slutligen uttala, att jag förutsätter, att i framtiden utvidgningar i institutets organisation, vilka kunna medföra kostnadsökning, icke komma att vidtagas utan Kungl. Maj:ts dessförinnan lämnade medgivande.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels medgiva, att personalförteckningen för statens institut för folkhälsan må ändras enligt av mig förut framlagda förslag;

dels godkänna följande avlöningsstat för statens institut för folkhälsan, att tillämpas från och med budgetåret 1947/48:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor	180 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämnda av Kungl. Maj:t, förslagsvis..	»	18 100
3. Avlöningar till speciallärare, experter och tillfälliga biträden, förslagsvis ..	»	185 800
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	787 500
5. Rörligt tillägg, förslagsvis	»	58 600

Summa förslagsanslag kronor 1 230 000;

dels ock under V a huvudtiteln för budgetåret 1947/48 anvisa

a) till Statens institut för folkhälsan: Avlöningar ett förslagsanslag av kronor 1 230 000;

b) till Statens institut för folkhälsan: Omkostnader ett förslagsanslag av kronor 549 800

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Maj:t Konungen bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Nils Hedfors.

Stockholm 1947. Kungl. Boktryckeriet P. A. Norstedt & Söner.
470948